

Projekt Cytadela: gloryfikacja miedzi – cz. 1

Jest to opowieść o wielkim przedsięwzięciu budowlanym, realizowanym na dużą skalę, jakim jest Cytadela, opowiemy o ogólnym projekcie elewacji zewnętrznych i dachów budynku, jako całości.

W naszym zespole działała wachlarz znakomitych rzemieślników, którzy stworzyli złożony kompleks architektoniczny. Wrażenie monumentalności tego pełnego geniuszu dzieła architektury, współgra z prostym i spokojnym rytmem kompozycji. Dzięki temu osiągnięte zostało spójne połączenie różnych elementów w jedną artystyczną całość. Widoczne jest tu odwołanie do historycznego dziedzictwa rosyjskich mistrzów, hipertrofii narodowych form. Na fasadach budynków mieszkal-

nych rozmieszczone zostały różnorakie mozaiki, malowidła i elementy architektoniczne wywodzące się z mitologii, które w kompleksie tworzą artystyczną całość, odpowiadając jednocześnie na potrzeby naszych drogich klientów. Lokalizacja każdego elementu architektonicznego i dekoracyjnego jest przemyślana i podlega ścisłej logice matematycznej. Zespół pałacowy jest bardzo charakterystycznym i jasnym dziełem rosyjskiego art nouveau XX wieku. Obecnie w nowoczesnym

budownictwie nadal wykorzystywane są motywy narodowe, opierające się na tradycjach rosyjskiej moderny. Zarówno sto lat temu, jak i dzisiaj, tutejsza secesja błyszczy i opływa w bogactwa. W minionym stuleciu oczekiwania zamożnych ludzi wymuszały na znanych mistrzach architektury spektakularne decyzje. Coraz częściej architekci, projektując fasady domów wiejskich, nawiązują do stylu secesji. Twórcze ambicje autora projektu można w pełni zrealizować w oparciu

o charakterystyczne cechy stylu niskiej zabudowy. Każdy dom w stylu art nouveau jest dziełem sztuki. Warto wspomnieć, że wszystkie prace nad kształtem budynku zostały zakończone we wrześniu 2016 roku, a rozpoczęły się w maju 2015 r. Projekt Cytadela w środowisku architektów słusznie jest uważany za najlepszy dom mieszkalny w Moskwie pod względem projektowania artystycznego. Ten zespół budynków o wybitnych walorach architektonicznych i artystycznych, został pomyślnie zrealizowany przez mistrzów Artel, którzy szczerze wierzą, że ich dzieło będzie miało ogromny wpływ na rozwój światowej architektury.

Statek

Nadrzędna, południowa fasada domu wita gości ozdobioną sztucznymi ornamentami bramą, widoczną z kilkuset metrów. Ważną częścią głównej fasady jest górujący nad nią smok Wyvern – mityczny stwór z czasów starożytnych o długości nieco ponad pięciu metrów, prace nad którym zostały zakończone w maju 2017 r. Smok jest pomyślany jako strażnik domu strzegący komnat znajdujących się po wewnętrznej stronie dziedzińca. Klienci zobaczyli podobnego smoka na dziedzińcu budynku przy jednej z ulic w mieszkalnej dzielnicy Wenecji. Niewielkich gabarytów smok wykonany był z kutego metalu z parasolem w pysku,

który miał osiem geometrycznych ramion z wielobarwnego szkła. W naszym przypadku potężny smok jest wykonany z żywicy epoksydowej (studio Pavel Orinansky), aby zmniejszyć ciężar całej konstrukcji. W jego ustach znajduje się duża ozdobna odwrócona latarnia, mająca nie tylko estetyczne, ale także funkcjonalne zadanie. Latarnia jest jednym z dominujących elementów iluminacji domu, a jako najwyższy punkt, stanowi coś na kształt latarni morskiej.

Oprawione szklane mozaiki o delikatnym geometrycznym kształcie układającym się w linie drzew ukazują początki stworzenia rodzaju ludzkiego – biblijne sceny z Raju, Adama i Ewę. Pod wyrzeźbionym w betonie balkonem, z kutą balustradą wykonaną z metalu z przymocowanymi szklanymi liśćmi i jabłkami, znajduje się wąż-kusiciel. Praca rzeźbiarza nad wężem z betonu trwała kilka zmudnych miesięcy zimy 2015 roku. Bitewne zabarwienie węża pojawiło się wiosną 2016 roku. Na przeciwległych stronach balkonu zainstalowano panel z motywami z rajskiego ogrodu – ptakami i jabłkami. Elementy panelu są odlewane z żywicy epoksydowej z ciągłym motywem, powtarzającym się co 20 m. Każdy panel jest tworzony indywidualnie. U stóp drzewa po obu jego stronach znajdują się również zdjęcia ptaków rajskich. W pracach nad elewacją południową zastosowano materiały takie jak szkło, żywica, beton, metal i drewno.

Podbitki podgzymsowe wysuniętych części dachu przypominające kształt statku wykonane zostały z drewna szlachetnego - modrzewia. Wiatrownice frontowej części dachu wykonano w technice pojedynczego rąbka stojącego, zakończonego półokrągłymi wydłużonymi noskami z czerwonej rosyjskiej miedzi, z ozdobnymi elementami zabezpieczającymi, wykonanymi z fińskiej miedzi patynowanej, które zostały zainstalowane w części frontowej. Na dachu zdecydowano się na użycie materiałów, które są charakterystyczne. Wybrano te stopy miedzi ze względu na ich szczególne cechy: blask, jasność, odbicie światła, zmiany jakie w nich zachodzą w miarę upływu czasu, a także ze względu na wyjątkową wytrzymałość, dzięki której miedź stała się jednym z najwyżej cenionych materiałów używanych do tworzenia arcydzieł architektonicznych. Dla pokrycia dachowego

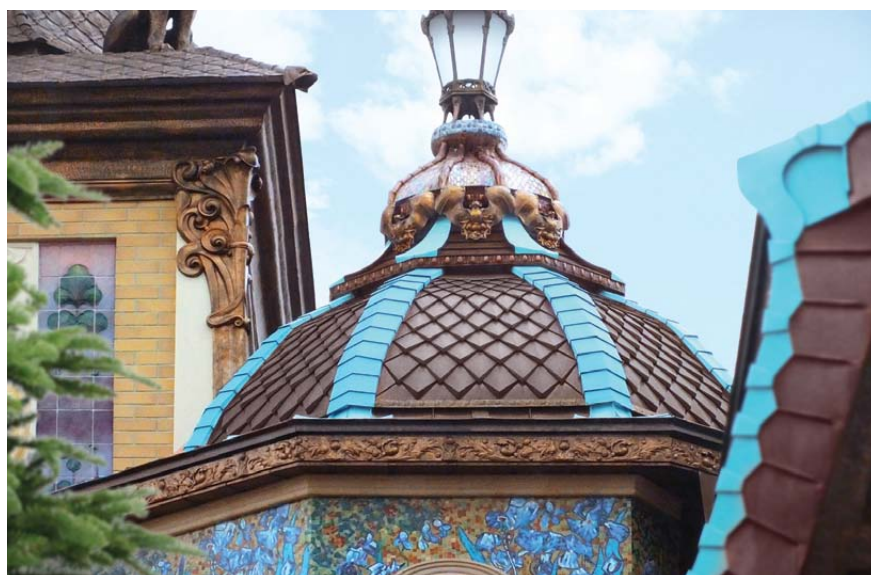
wybrano trójwymiarowe rąby z zagięciem w centralnej części.

W obramowaniu elementów wiatrownic dachu wykorzystano niewielkie panele zamocowane za pomocą wewnętrznej listwy mocującej, które docelowo były obrobione fakturą przypominającą kwiatu ostu. Konstrukcja dachu podzielona jest na trzy części proste spadziste oraz półokrągłe o różnym kącie nachylenia. W celu zatrzymania śniegu w rejonie okapu znajduje się kilka rzędów rąbów wielkoformatowych, wykonanych ręcznie przez naszych rzemieślników. Elementami rozdzielającymi w koszach dachowych, między połaciami, są półokrągłe panele połączone w technice felca na listwę. Sprzężenie dwóch łączących się ze sobą odcinków dachu ze strony Statku i Pączka Dzikiej Lilii wykonano na podwójny stojący i leżący rąbek, a także fatdek jednolitego typu. Pokrycie kalenicy wentylowanej wykonuje się również za pomocą małych rąbów, zamocowanych naprzemiennie w rzędach. Zastosowano błotny kolor używany przez Antonio Gaudí'ego na balkonach Casa Batlló w Barcelonie, który wpisał się w stylistykę współczesnej secesji. Podstawową barwą elewacji jest ciepły kolor żółtego piasku, uzyskany za pomocą płytek klinierowych. Oświetlenie dekoracyjne zainstalowane na dwóch dolnych krawędziach przyczółków zostało również urządzone w stylu secesyjnym, a wykonane jest z matowego szkła i żywicy.

Na drugim piętrze znajduje się otwarta przestrzeń w postaci balkonu otoczonego balustradami wykonanymi z żeliwa, ozdobnymi filarami oprawionymi w mozaiki, na którego narożnikach przypominających ozdobny kwiat zamontowane są lampy. Z balkonu prowadzi bezpośrednie przejście na dwusegmentowy łącznik wiodący do otwartego balkonu dwupiętrowego kompleksu hotelarsko-łaźniowego (historia budowy dachu projektu Wersal będzie opublikowana w kolejnych artykułach).

Pączek dzikiej lilii

Wieża Lilii, podobnie jak inne części kamienicy, ma bezpośrednie połączenie z częścią zwaną Statkiem. Bryła wieży ma pięć ścianek, w które wbudowane jest wykuszowe witrażowe okno domu. Witraże wykonane zostały ręcznie wewnątrz dębowej ramy i mają po dwóch stronach najczystsze szkło wyprodukowane w Stanach.

Koszt jednego takiego okna jest porównywalny do ceny mołdawskiego Boeinga. Górną część wieży zdobi mozaika w niebieskim kolorze kwiatu Irysa, łącząca tę część nicią symetrii z elewacją Statku. Panel mozaiki został wykonany przez rosyjskich mistrzów na indywidualne zamówienie naszego klienta. Zwieńczeniem wieży jest wielopłaszczyznowa kopuła dachowa, od kształtu której pochodzi jej nazwa. Jej wykonanie okupione było ciężką, kilkumiesięczną pracą rozpoczętą jesienią 2015 roku i tylko dzięki wytrwałości i talentowi naszych artystów stworzona została ta unikalna, pełna wdzięku i elegancji forma architektoniczna mocno podkreślająca ogólną stylistykę budynku.

Pokrycie dachowe kopuły i wykorzystanie odpowiednich stopów miedzi pozwoliło zastosować kilka formatów, takich jak elementy na wewnętrznej listwie (elementy wiatrownicy), panele wykonane w technice podwójnego stojącego i rąbka na listwę z diagonalnym zagięciem o charakterze kaczyczych łapek (okap kopuły), falującą dachówkę typu wolumetrycznego ze zmiennymi wymiarami (pokrycie dachowe), płaski gont z amplitudą podnoszenia (szczyt) i będące ukoronowaniem dekoracyjne wstążki z ręcznie wytłaczanego metalu. Zastosowanie różnych formatów powłok pozwoliło uzyskać kompozycyjną równowagę przestrzeni. Wizualne oddzielenie krawędzi kopuły wykonano w stylu wolumetrycznych

grzbietów z patynowanej fińskiej miedzi, które zaczynają się od rąbka znajdującego się w dolnej części kopuły i wspinającej się po wolumetrycznych grzbietach, aż do zwieńczenia na szczycie w ściętych elementach głowni. Kolorystyczny efekt wieży budowany jest poprzez połączenie kafelki wykonanych z czerwonej miedzi, grzbietów z patynowanej miedzi i zdobień z teksturowanego mosiądzu. W związku z tym, że prace instalacyjne ukończono w listopadzie 2016 r., miedź przeszła już naturalne utlenianie i ściemnienie. Mosiądz, który także wystawiony został na działanie środowiska zewnętrznego, utworzył ciemniejszą powierzchnię.

Szczytowe kopuły wykonane zostały z materiału epoksydowego (odlewane na zimno) z obramowaniem ze szklanych elementów kameleonowego (benzynowego) koloru uzupełnionych niebieskim kamieniem w odcieniu morza. Głowica wykonana została przez rzeźbiarza (Pawła Orinansky'ego) w technice ręcznej, a jej kształt – łapa Wywerny, jest kontynuacją mitycznego tematu. Przednia część kopuły w obszarze głowicy jest dodatkowo ozdobiona ornamentem przedstawiającym nietoperze. Ostatnim elementem ogólnej kompozycji architektonicznej była instalacja funkcjonalnej latarni dekoracyjnej.

Sąsiadujący z Pąkiem Dzikiej Lilii budynek (łaźnia) to Strażnica, również zwieńczona została kopułą z mitycznymi smokami tym razem spoglądającymi w cztery strony świata, a jej najwyższy punkt konstrukcji sięga ponad 12 metrów. Kopuła wykonana jest ze związku epoksydowego z elementami spełniających pomiędzy oknami z przezroczystego szkła drapieżnych jaszczurek. Ta praca jest dowodem najwyższego rzemieślniczego talentu.

Podsumowanie

Projekt Cytadela jest przedsięwzięciem niebanalnym i nietuzinkowym. W tej części opisałyśmy tylko wybrane jej elementy. W cz. II artykułu opiszemy m. in. centralną część budynku oraz lukarny o bardzo ciekawym wyglądzie.

Alexander Efimov,
dyrektor artystyczny
Artel "PENZATILE-TEAM"
ekspert ds. dachów w zakresie ręcznej
produkcji i montażu pokryć z blachy